

Поштак І. В.
магістр 1 курсу спеціальності
«Технології легкої промисловості. Проектування взуття
та галантерейних виробів»
Фордзюн Ю. І.
кандидат технічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

АНАЛІЗ СПОЖИВЧОГО РИНКУ РЮКЗАКІВ З ПРЕДСТАВЛЕННЯМ НОМЕНКЛАТУРИ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ РЮКЗАКА ДЛЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

У статті проаналізовано споживчий ринок рюкзаків різного функціонального призначення, вивчено та систематизовано їхній асортимент, представлено номенклатуру показників якості молодіжного рюкзака з урахуванням потреб молоді та сучасних модних тенденцій та вподобань.

Ключові слова: сумка, рюкзак, мода, споживчий ринок, якість, властивості.

Впродовж останніх десятиріч рюкзак, або українською – наплічник, впевнено є лідером продажів на споживчому ринку. Він є найкращим помічником під час тривалих мандрівок, відпочинку, туристичних походах та виконанні певних видів робіт по забезпеченню життєдіяльності подорожуючого... Слово рюкзак походить від німецького «rucksack», і перекладається, як спинний мішок, який використовувався для тривалих піших походів. По цій причині прийнято рахувати, що еволюція сучасного рюкзака бере свій початок з туризму, активного відпочинку на природі, виду спорту тощо [1].

Рюкзак – різновид шкіргалантерейних виробів – у найпростішій формі – мішок з тканини, що переноситься на спині та має дві лямки для кріплення на плечах, служить, як зручний засіб для перенесення на спині предметів відповідного індивідуального призначення та подальшого їх зручного використання.

Сьогодні рюкзак завоював важливе місце майже у всіх сферах життя і є найбільш популярним серед молоді, оскільки здатний в повному обсязі задовольнити потреби та вимоги споживача, пов'язані, як з професійною діяльністю, так і з індивідуальними захопленнями в рамках системи «подорожуючий-рюкзак-середовище».

Однак, слід зауважити, що не дивлячись на зростаючий попит

на цей вид шкіргалантерейної продукції, в довідниковій літературі та стандартах відсутні вимоги щодо даного виду продукції [2]. Так, як основними споживачами рюкзаків є молодь, а найбільш популярними моделями рюкзаків є «унісекс»; виникає реальна потреба в сертифікації такої продукції, встановлені ергономічних, санітарно-епідеміологічних та гігієнічних характеристик [3].

Об'єктом даного дослідження є номенклатура показників якості молодіжної виробу. Формування номенклатури показників якості молодіжної сумки - рюкзака доцільно здійснювати з огляду вимог та потреб споживача в системі «рюкзак – споживач – середовище».

Метою даного дослідження є аналіз споживчого ринку рюкзаків різного функціонального призначення та формування номенклатури показників якості рюкзака для сучасної молоді. Високий рівень функціональності, компактності, комфортності під час експлуатації рюкзака можуть забезпечити його конкурентоспроможність.

Сумка - це постійний аксесуар-супутник кожної людини. Еволюція сумки має давню історію. На сьогоднішній час існує широкий асортимент сумок: повсякденна, господарська, модельна, спортивна, рюкзак та інші.

Детально вивчена сумка [2,4], як аксесуар і частина гардеробу споживачів різної статі та вікової категорії. До прикладу, жіноча сумка є відображенням останніх тенденцій моди, може підкреслювати певний стиль в одязі жінки, може бути повсякденною, модельною, спортивною чи дорожньою.... Сумочка клатч стане прикрасою вечірнього вбрання жінки. Але це далеко не всі функції жіночої сумки! Якщо запитати жінку про призначення її сумочки, вона навряд чи зможе переконливо відповісти відразу на це питання. Це і косметичка, і гаманець, і документи, і книги, газети, журнали, мілкий посуд, щітки для взуття, прикраси, аксесуари для одягу і багато-багато іншого... Як же все це може вміститися в акуратній жіночій сумочці? Неймовірно, але факт.

Сумки відрізняються великою різноманітністю конструктивних ознак, найбільш характерними з них є: наявність деталей (зовнішніх, внутрішніх, проміжних), спосіб закривання, розміри, форма виробу і деталей, матеріали, що застосовуються, фурнітура, спосіб з'єднання деталей, або спосіб виготовлення, вид опорядження, декоративних доповнень і оздоблення [5]. Дослідниками ринку даної продукції, зазвичай, [6] представлено функціонально-споживчу характеристику рюкзаків у відповідності до їх призначення.

Результати наукових досліджень показують, що ринок

шкіргалантерейних виробів, у тому числі сумок – рюкзаків перенасичений [3-7]. Він формувався стихійно, так як в основі мотивації поведінки споживача, пересічного українця була низька ціна на товар.

Тому з огляду свободи вільної торгівлі та ліберизації вимог випуску товарів легкої промисловості країн членів СОТ (світової організації торгівлі), необхідно систематизувати мінімальні вимоги щодо надійності, міцності, ергономічності та безпеки сумки-рюкзака, особливо, для дітей, підлітків, тобто молоді з огляду сьогоднішнього мобільного буття. Все це загалом дозволить науково обґрунтувати конструкцію, ергономічні характеристики, технічні рішення, провести конфекціонування пакету матеріалів для даного сегменту продукції споживчого ринку.

Мода і стиль в сучасному світі диктують іноді свої умови, а практичність залишається! Часто, коли ми вирушаємо на прогулянку по місту, виникає необхідність прихопити з собою деякі речі. А якщо це прогулянка з дітьми, то краще рюкзака нема нічого, оскільки туди можна поставити потрібні предмети: серветки, водичку, кофточку і так далі. Рюкзаки завжди в пошані не тільки по причині спортивного стилю, але і зручності його використання. Крім того, рюкзаки можуть бути і дуже місткими, а по дизайну поєднати в собі як спортивний, так і міський стиль. Для любителів занять з фітнесу або для відвідувань тренажерного залу, такий предмет може вмістити в себе одяг для перевдягання, змінне взуття та інші потрібні предмети [5].

На споживчому ринку рюкзаки представлені широким асортиментом, відповідно, за функціональним призначення, основними споживчими характеристиками, а тому пропонуються в широкому ціновому діапазоні:

Туристичний рюкзак (рис.1). Надзвичайно практична річ для подорожей та активного відпочинку. Для підбору такого виду рюкзака необхідно чітко визначити його цільове призначення, звернувши увагу на такі його основні характеристики: об'єм (якого буде достатньо для того, щоб вмістити ваші речі), кількість додаткових відділень, товщина та зручність поясного ремня (який переносить 60% ваги із спини на ваші бедра), плечові лямки підвісна система та дно рюкзака, та інша комплектація для максимальної зручності.

Рис. 1. Туристичний рюкзак

Спортивний рюкзак (рис.2). Такий рюкзак є важливою деталлю образу сучасної людини. Він використовується при походах в секцію, басейн, під час прогулянок на природі. Це зручна альтернатива повсягденній сумці, більш міцна, компактна, містка, легка. Однак при виборі цього рюкзака потрібно враховувати дизайн колір та елементи привабливого зовнішнього вигляду.

Рис. 2. Спортивний рюкзак

Міський рюкзак (рис.3). Такі моделі призначені для щоденного використання. В основному в них складають і носять те, що потрібно для прогулянки по місту, для навчання, роботи. У таких моделях можна зустріти спеціальне відділення для ноутбука, організер для телефону, планшета.

Рис. 3. Міський рюкзак

Велорюкзаки і моторюкзаки (рис.4). Веломоделі відрізняються спеціальною вигнутою спинкою, яка забезпечує вентиляцію. Призначаються для розміщення в них аксесуарів і інструментів для велосипеда, питної системи. На таких рюкзаках обов'язково на зовнішній стороні є світловідбивачі вставки. Моторюкзаки функціональні і практичні, у них можна помістити шолом, в деяких навіть є відділення призначене для ноутбука, телефону.

Рис. 4. Велорюкзаки і моторюкзаки

Тактичні рюкзаки (рис.5). В основному такі моделі використовують для військових завдань, але їх також можна використовувати в поході або на риболовлі. Головна відмінна риса таких рюкзаків - це їх камуфляжне або будь-яке інше непомітне забарвлення. Зовнішня частина рюкзака обшита стропами, на які можна вішати додаткові органайзери або спеціальні маленькі сумки. Щільний матеріал, потужні блискавки, велика кількість петельок і стяжок – ось, що ще відрізняє ці рюкзаки від інших.

Рис. 5. Тактичні рюкзаки

Рюкзаки для ноутбуків (рис.6). Це набагато зручніше, ніж сумка, адже ваші руки завжди будуть вільні. Головна функція такого рюкзака - це доставити ноутбук в цілості й неушкодженості. Спеціальне відділення для ноутбука не повинно дозволити йому бовтатися, а стінки мають бути щільними. Спинка у таких рюкзаках бажано щоб була жорстка, а дно захищене.

Рис. 6. Рюкзаки для ноутбуків

Рюкзаки для полювання і риболовлі (рис.7). Головна їхня відмінність - це забарвлення, а саме камуфляжний принт. Для того, щоб сидячи в засідці і чекаючи звіра, ви були якомога більш непомітні. Матеріал виготовлення використовується водостійкий і міцний. Такий рюкзак має багато відділень і зручну спинку анатомічної форми, широкі лямки, грудні і поясні стяжки [6].

Рис. 7. Рюкзаки для полювання і риболовлі

Сучасна мода диктує свої особливості. Вона дозволяє вибрати те, що найкраще підходить конкретному покупцеві, характеризує його стиль життя. У новому сезоні особливо популярними будуть моделі трикутної форми, рюкзаки-мішки, аксесуари з численними накладними кишеньками тощо (рис.8) [7].

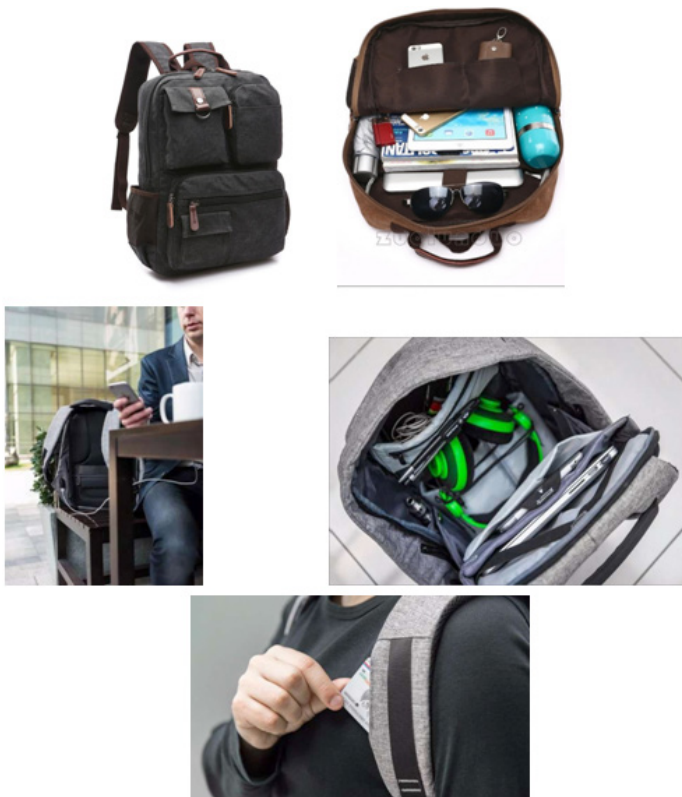

Рис. 8. Сучасні моделі молодіжної сумки-рюкзака

Проаналізувавши споживчі характеристики різних видів рюкзаків за призначенням можна виділити показники якості рюкзака молодіжного:

-корисний об'єм, який характеризується літрами може мати верхню та нижню відповідно числові характеристики. Наприклад типовий міський рюкзак має об'єм близько 15-20 літрів, хоча візуально він може виглядати маленьким. У літражі враховується об'єм зовнішніх кишень, клапанів тощо. До вибору об'єму слід поставитися максимально холоднокровно, адже маючи багато місця люди часто підсвідомо заповнюють його зайвими, або майже непотрібними речами;

-корисна вага, в кг як рекомендує виробник для – споживання. Існують показники максимальної ваги, на перенесення якої розрахований той чи інший рюкзак. Звісно, це не означає, що понаднормово навантажений рюкзак одразу порветься (йдеться про якісні вироби). Справа в тому, що, у випадку перевантаження, ергономічні властивості рюкзаків перестають працювати. Спинка та лямки не зможуть правильно забезпечувати комфорт при експлуатації. І очевидно, що при тривалому перевантаженні тканина швидше зносяться, а шви порвуться;

-безпосередня вага рюкзака в кг. На вагу самих засобів для носіння увагу звертають не завжди. У довгих мандрівках відчуття цієї ваги загострюється, тому професіонали стараються обрати максимально легкі наплічники, щоб мати більший запас ваги при виборі вмісту. На цей аспект також варто зважити при виборі міського рюкзака, адже він не завжди буде заповнений, тож який сенс щодня носити зайвий кілограм за плечима;

-довговічність та витривалість визначають тривалість користування, вжитку, це важливий показник для українського споживача, адже купуючи надійне споживач заощаджує та наслідує європейські традиції: «Ми не такі багаті щоб купувати дешеві речі»;

-функціональність (органайзери). Під органайзерами слід розглядати кількість маленьких кишень для дрібноти, спеціальною кишенею для окулярів з брелком для носіння ключів. [8].

При аналізі літературних джерел за тематикою дослідження встановлено, що важливу роль у виробництві молодіжної жіночої сумки відіграють проблеми формування асортименту товарів. Тому, взаємозв'язок асортиментної групи і вимог є важливим для виробництва даних виробів.

Для формування номенклатури показників якості молодіжної сумки-рюкзак обрано метод експертного опитування, молоді віком від 18-23 років. За результатами опитування складено

номенклатуру показників якості сумки-рюкзак, до найбільш значимих можемо віднести (див. табл.1).

Таблиця 1

**Номенклатура показників якості
молодіжної сумки-рюкзак**

<i>№</i>	<i>Вимоги до виробу</i>	<i>Вагомість</i>
1	Естетичні	2
2	Надійність, довговічність та витривалість	1
3	Ергономічність при носінні	8
4	Органайзерські характеристики, щодо зручності відділень:	16
4.1	Опція комірок для гаманця (для банківських карток, водійського посвідчення, інших документів)	17
4.2	Опція косметички (для першої необхідності індивідуального користування)	18
4.3	Опція для харчування (напиток «пляшка, фляга, термос», їжа «посуд для їжі, сухий пайок...»)	12
4.4	Опція для збереження особистої оргтехніки (телефон, ноутбук, планшет)	13
5	Безпека збереження індивідуальної оргтехніки	10
6	Додаткова секція для розміщення харчування	11
7	Формостійкість	4
8	Ціна	3
9	Стійкість до стирання	7
10	Корисна вага	6
11	Корисний об'єм	5
12	Відділ для предметів	14
13	Опція трансформування сумки в умовах мобільності	15

Сумка – один з головних елементів стилю. Впродовж останніх років спостерігається підвищення попиту серед молоді на шкіряні сумки-рюкзак. Рюкзак - це не просто мішок з тканини - це стильний аксесуар, виготовлений з використанням сучасних матеріалів і технологій, який користується великою популярністю серед молоді.

У статті проаналізовано споживчий ринок рюкзаків різного функціонального призначення, вивчено та систематизовано їхній асортимент.

Також, проведено аналіз літературних даних. Розроблено номенклатуру показників якості молодіжної сумки-рюкзак та встановлено вагомі показники, основними з яких є комплексні: надійність, довговічність та витривалість, естетичні, ціна, формостійкість, корисний об'єм, корисна вага, органайзерські показники. Високий рівень функціональності, компактності, комфортності під час експлуатації рюкзака можуть забезпечити його конкурентоспроможність.

Все це загалом дозволить науково обґрунтувати конструкцію, для подальших досліджень ергономічні характеристики, технічні рішення, провести конфекціонування пакету матеріалів для даного сегменту продукції споживчого ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.MegaSite. In.UA Жінка, краса, стиль, сумка, вміст, важливість. (Статті, поради, інструкції) [Електронний ресурс]:- Режим доступу: <http://megasite.in.ua/27866-zhinka-i-sumka-ehdine-cile-zhinka-krasa-stil-sumka-vmist-vazhlivist.html>.

2.Хилько М. Е., Ткачева М. С. Возрастная психология. Конспект лекций.- М.: 2010.-194с.[Електронний ресурс].- Режим доступу: http://psychologiya.org.ua/gorodskoy_rukzak.html

3.Якимова Г.П. Проектування та виготовлення шкіргалантерейних та лимарних виробів : навчальний посібник / Г. П. Якимова, Т. М. Садовнікова, Р. В. Росул., - К. : Кондор, 2010.- 216с.

4.Мельничук Юрій, Український Інститут Історії Моді. «Які сумки були модними понад 100 років тому серед українок» [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://it.ogo.ua/news/yaki-sumki-buli-modnimi-ponad-100-rokiv-tomu-sered-ukrayinok/>.

5.Зыбин Ю. П., Конструирование изделий из кожи / Ю. П. Зыбин, В. М. Ключникова, Т. С. Кочеткова, В. А. Фукин.-М.:Легкая и пищевая промышленность, 1982.

6.Типи рюкзаків і їх призначення [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://xn--80ahc2ahd4d.kiev.ua/blog/ua/article/ti->

ру-rukzakov-i-ih-prednaznachenie.

7. Винничук М. С. Удосконалення процесу проектування вузлів складних форм при виготовленні плечових виробів: автореф. дис.... на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.18.19 "Технологія текстил. матеріалів, швейн. і трикотаж. виробів" / Винничук Марія Степанівна; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. — К., 2013. — 20 с. :іл., табл. — Бібліогр.: С. 16—18 (14 назв). — 100 пр. — [2013-5897 А]

8. Кривенька Н. С. Дослідження конструктивних характеристик шкіргалантерейних виробів. Матеріали XV Всеукраїнської наукової конференції молодих учених та студентів «Наукові розробки молоді на сучасному етапі» / Н. С. Кривенька, Т. А. Надопта. — К.: КНУТД, 2016.

9. Сумки, чемодани, портфелі, папки, вироби дрібної галантереї : ДСТУ 28631. — Чинний від 1991-01-07.

10. Козлов Т. В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. -М: Легпромбытиздат, 1987.- С. 232.

The article analyzes the consumer market of backpacks of various functional purposes, examines and systematizes their assortment, presents the nomenclature of indicators of quality of a youth backpack, taking into account the needs of young people and modern fashion trends and preferences.

Key words: backpack, fashion, consumer market, quality, properties.